

Ďábelské nástrahy na dlužníky dostanou červenou

Přidáno 05.12.2012

Půjčit si dneska třeba třicet tisíc bez prokazování příjmů je snadné. Nabídky okamžitých půjček jen "na občanku" jsou na každém rohu. Stejně tak snadné je přitom zastavit dům, nebo podepsat směnku a z čista jasna přijít o všechno. Kvůli pár tisícovkám. Že je to nesmysl? Není. Ale od ledna se to změní. Za neférové půjčky zaplatí predátoři pokutu až 20 milionů. Jaké novinky přináší novela zákona o spotřebitelském úvěru?

Že si nikdy nepůjčíte, a tudíž se vás téma netýká? Omyl. I když je váš odpor k dluhům chvályhodný, i tady platí staré známé "nikdy neříkej nikdy". Přijít dnes o práci je snazší než vybrat buřtu v supermarketu. A nemoc si také nevybírá. Většinou se nehlásí moc dopředu, koneckonců trvalé zdravotní potíže si můžete přivodit třeba z toho buřta.

Pro názornost si vezměme případ čtyřicetiletého vdovce se dvěma dětmi, řekněme mu třeba Mirek. Práci měl slušnou, bydleli v domku v malém městě. Jenže pak přišla nemoc a Mirkova nemocenská pokryla stěží polovinu nákladů. Zpočátku žili z úspor, ty se však po pár měsících rozplynuly a Mirkovi nezbylo než porušit svou zásadu a půjčit si. Jíst se musí, a i když rodina omezila své výdaje na minimum, bylo třeba koupit na zimu uhlí. Sáhl tedy po první rychlé půjčce, na kterou narazil v inzerátu. Že se upsal ďáblu, který se původně tvářil jako anděl, poznal Mirek záhy. Stačilo se zpozdit se splátkou o pár dnů, protože nemocenská dorazila na účet později, a problém byl na světě. Mirek měl najednou zaplatit jednorázovou smluvní pokutu za opožděnou splátku ve výši 20 tisíc a navíc ještě tři stovky za každý den prodlení. Na to samozřejmě neměl. Následovala exekuce, Mirek přišel o dům a ocitl se i s dětmi na ulici. Ve smlouvě o úvěru na pár desítek tisíc totiž zastavil svůj dům. Že je to kruté? Je. Je také pravda, že Mirek udělal několik chyb. Nepřečetl si podmínky, ve kterých byly pokuty vypsány a o zástavě domu sice věděl, jenže mu to ve chvíli, kdy potřeboval peníze, nepřišlo nijak důležité. Ale věřitel, pro nás spíš úvěrový žralok, tu použil zatím tolerované neúměrné zajištění

Od ledna by se to však mělo změnit. Praktiku neférového zajištění, ať už v podobě nesmyslných pokut či zastavení nepoměrně dražší nemovitosti k úvěru na pár tisíc, zakazuje novela o spotřebitelském úvěru. Doslova se tam uvádí, že zajištění spotřebitelského úvěru nesmí být ve zcela zjevném nepoměru k hodnotě zajišťované pohledávky.

A lichvářům by mělo zatrnout ještě víc. Kromě neúměrného zajištění novela zakazuje i použití smének při uzavírání spotřebitelského úvěru. To je jeden z často používaných bičů na

neplatiče. A také není zrovna fér. O co jde? Spolu s podpisem smlouvy o úvěru po vás zatím může věřitel chtít podepsat i nevyplněnou směnku. Většinou se dozvíte, že vlastně o nic nejde, že on se jenom jistí pro případ, že byste přestali platit a že tam pak dopíše dlužnou sumu. Jenomže právě proto, že částku předem nevyplní, může si tam potom dopsat takřka cokoli.

Červenou dostanou i drahé telefonní linky. Při sjednávání půjček už se nebudou smět používat předražená čísla. To jsou ta, která fungují stejně jako erotické linky. Ještě než si sjednáte úvěr, protelefonujete mnohdy víc, než jste si chtěli půjčit.

A zpřísní se ještě jedna povinnost. Každý poskytovatel půjček, tedy i nebanky, si bude muset žadatel pořádně proklepnout. Čili zjistit, jestli je schopný daný úvěr splácet. Je to vlastně ochrana spotřebitele před úmyslným předlužováním. Když na splácení nemá, neměl by půjčku dostat. Odpovědný za to bude věřitel.

A pokuta bude masná. Za nedodržení zákona hrozí sankce až 20 milionů korun. Platí jak pro banky, tak pro splátkové společnosti, ale i pro ty, kteří nabízejí půjčky v inzerátech či na letáčích nalepených na sloupech.

Tohle vše se však týká jen smluv nových, tedy uzavřených po Novém roce. Staré smlouvy se řídí současným pravidly, stejně to platí i pro již podepsané směnky. Těch se novela nedotkne.